No. 12. 1860.

Bredasche Courant.

DONDERDAG 9 FEBRUARIJ

Frankrijk.

PARIJS, den 6den Februarij.

"De *Moniteur* behelst een rapport van den minister van oorlog, maarschalk *Randon*, aan den Keizer, waaruit blijkt dat aan het Wetgevende Ligchaam eene wet zal worden voorgedragen om het reeds op 140,000 man vastgestelde contingent der klasse van 1859 tot op 100,000 man te verminderen."

— De tegenwoordige stand der twee in Frankrijk thans op den voorgrond staande vraagstukken wordt door de *Indépendance Belge* aldus geschetst: »Ofschoon noch de zaak der Romagna noch de wijziging der Fransche handelsstaatkunde door de Fransche pers bijzonder levendig behandeld worden, blijft het evenwel zigtbaar dat die beide vraagstukken onderscheiden klassen der bevolking in hare hartstogten of belangen diep hebben getroffen. De geestelijkheid en de legitimisten zeggen daarover in hunne dagbladen niet veel; doch daarentegen zijn zij, met den bijstand van eenige oude maar aan de vroeger steeds verdedigde beginselen ontrouwe liberalen, in het geheim zeer ijverig werkzaam om hunne begrippen te verbreiden. Die coalitie komt ook door de verkiezing van pater *Lacordaire* tot lid der Akademie aan het licht; maar er zullen, naar het gerucht zegt, verklaringen van ernstiger aard in het Wetgevend Ligchaam volgen; tachtig leden van deze vergadering zouden zich reeds hebben laten overhalen om aan die oppositie van half politieken, half godsdienstigen aard deel te nemen.

»Het gouvernement laat de drijvers begaan en maakt zich omtrent de uitwerking hunner heimelijke bemoeijingen niet zeer ongerust, daar het, en onzes inziens niet zonder reden, vertrouwt dat die volksvertegenwoordigers, welke allen, behalve de weinige opposanten van demokratische denkwijze, hunne verkiezing vooral aan den invloed der overheden te danken hebben, buiten staat zijn om met veel stoutheid aan te vallen of om met veel kracht wederstand te bieden.

»Er is een ander bezwaar van meer gewigt, hetwelk al de aandacht van het bestuur verdient, namelijk dat, ten gevolge der bewilligingen welke in het jaar 1849 door den President der republiek, vooral in de wet op het onderwijs aan de geestelijkheid gedaan zijn, ons volksonderwijs thans onder den overwigtigen invloed staat van eene partij welke de beginselen der omwenteling van het jaar 1789 haat, en welke van den door haar verworven invloed zal gebruik maken, om onder de natie den strijd tusschen de voorstanders dier beginselen en de aanhangers der maatschappelijke orde van vroegeren tijd gaande te houden.

— Pater *Lacordaire*, de beroemde katholijke kanselredenaar, is door de Fransche Akademie van Wetenschappen tot lid gekozen tot vervanging van wijlen den heer *de Tocqueville*. Hij bekwam bij de eerste stemming 21 van de 35 stemmen. Men meent dat de verkiezing van eenen geestelijke in de tegenwoordige tijdsomstandigheden aan het gouvernement onwelgevallig moet zijn. Evenwel is er, zoo veel blijkt, van den kant des gouvernements geene moeite gedaan om die keus tegen te houden.

— Zondag jl. is de rondgaande brief van den Paus in alle Roomsche kerken van Parijs afgelezen, te gelijk met een mandement van den Aartsbisschop, waarin die brief aan de aandachtige overweging der geloovigen werd aanbevolen. Het amendement is in eenen vasten maar gematigden toon gesteld, en schrijft voor, van nu tot aan Paschen openlijke gebeden voor den Heiligen Vader en voor de kerk te houden.

— De *Pays* zegt, dat het zeker is dat het vraagstuk omtrent de aanhechting van Midden-Italie aan Sardinie aan de beslissing van het algemeen stemregt zal worden onderworpen, vermits alle mogendheden het eens zijn, dat er maatregelen genomen moeten worden om zich stellig te verzekeren van de denkwijze des volks in Italie. Hetzelfde blad verklaart de geruchten aangaande het spoedig vertrek der Fransche troepen uit Rome voor ongegrond.

— De dagbladen van Turijn maken eene Oostenrijksche verordening bekend betrekkelijk de werving van vrijwilligers voor het Napelsche leger. Een aantal Piemontesche hoofdofficieren zijn naar Bologna vertrokken om de artillerie, kavallerie en genie van het Midden-Italiaansche leger te gaan organiseren. — Het dagblad *Cattolico* is te Genua in beslag genomen. — Te Venetie, hebben voortdurend vele inhechtenisnemingen plaats.

— Uit Milaan schrijft men van den 4den Februarij: »De Oostenrijkers bouwen vier nieuwe forten rondom Peschiera en een groot hospitaal in die vesting. Vierenzestig getrokken kanonnen van groot kaliber zijn te Mantua aangekomen. In alle forten van den vierhoek worden de gegoten kanonnen door groote getrokken bronzen stukken vervangen. Overal worden groote krijgstoerustingen gemaakt. In Venetie duren de arrestatiën voort. De generaal *von Hess* is op pensioen gesteld."

— Uit Rome schrijft men van den 4den Februarij:

»De Paus heeft eenen brief van den graaf *van Chambord* ontvangen, over welks inhoud hij zeer te vreden scheen te zijn. Zijne Heiligheid heeft dat schrijven terstond eigenhandig beantwoord.

»Op de geheime staatsdrukkerij is men bezig met een gewigtig stuk, het is, meent men, eene bulle van excommunicatie tegen Koning *Victor Emmanuel*, welke zou worden uitgevaardigd zoodra hij tot werkelijke vereeniging van de Romagna met Sardinië overgaat.

»Hier is ernstig sprake van eene toenadering tusschen Rusland en Oostenrijk; men voegt er bij, dat de Noordsche mogendheden het omtrent het Italiaansche vraagstuk eens geworden zijn.

»De Paus had bij de dezer dagen gevierde kerkplegtigheid het voorkomen van diepe neerslagtigheid.

»Men gelooft dat tegen het eind der loopende maand in de pauselijke Marken eene oproerige volksbeweging zal uitbreken. Een aantal Italiaansch-gezinde ingezetenen van de Marken en van Umbrie zijn te Florence zamengekomen, onder voorzitting van den graaf *Campanello*, welke met de groothertogelijke familie vermaagschapt is."

— Een uit Rome aan het dagblad *Siècle* gezonden brief van 30 Januarij schildert den staat der gemoederen in de zoogenaamd getrouw gebleven Romeinsche provinciën alles behalve gunstig voor het bestaand bewind af. Den 25sten dier maand grepen te Peruggia groote ongeregeldheden onder de Zwitsers plaats, die in hunne kazernes in opstand geraakten, hunne posten verlieten en eene gezamenlijke ontvlugting beproefden, hetwelk de generaal *Schmidt* echter nog belet heeft. De Zwitsers klagen over alles, zijn ijverzuchtig jegens de van alle kanten toestroomende Duitsche huurlingen en achten eene uitbarsting van het misnoegen der bevolking na ophanden. Een aan Keizer *Napoleon* gerigt adres tegen het wereldlijk bewind des Pausen is in die in staat van beleg gestelde stad door 13 leden van den gemeenteraad, 219 leden van den adel en den aanzienlijken burgerstand, 359 leeraars, geneesheeren, advokaten en kooplieden en 472 kunstenaars geteekend. Niets is in staat den haat der stad tegen de priesterregering te stillen, zelfs niet de belofte dat zij de residentie van den legaat worden zal, zoo als thans Bologna is, waaruit genoegzaam blijkt dat de hoop op herwinning van de Romagna geheel is opgegeven. Wervers doorkruisten steden en dorpen der genoemde provinciën en trachten tot in de gevangenissen toe aanwinst voor het Pauselijk leger te doen; maar noch drinkgeld, noch medailles van de onbevlekte ontvangenis, noch zelfs aflaten baten. Te Ferentillo namen eenige jongelieden den wijn wel aan, die de werfofficier hun schonk, maar toen hij hun de rol ter teekening voorlegde riepen zij: leve *Garibaldi!* en keerden hem den rug toe. Te Terni en te Amelia wilde niemand den officiersrok der Pauselijke stadswacht aantrekken. Eenige kompagniën soldaten uit de Marken zijn tot handhaving der orde in de provincie Viterbo ontboden.

In den boven bedoelden brief aan den Keizer der Franschen wordt de onmogelijkheid betoogd dat de tot heden toe in naam getrouw gebleven provinciën bestendig onder het wereldlijk gezag van den Paus blijven, en naardien de onderteekenaars van het adres gelijktijdig met de Romagna geleden hebben, willen zij ook voortaan in het lot daarvan deelen. Alle wijziging in het tegenwoordig stelsel zou, uit den aard der zaak, onvoldoende zijn, omdat het stelsel van geestelijk bewind in wereldsche zaken, al wierd het ook door andere en betere personen in werking gebragt, met de zeden en beschaving des tijds in strijd is. Als men derhalve een nieuw Italië wil grondvesten en bevredigen, als men de rust van Europa verzekeren wil, moet deze zaak alvorens zijn uitgemaakt. In het hart van Italie een brandpunt van bestendige verdeeldheden en troebelen over te laten, zou met het weder vernielen van het in de overige provinciën volvoerd werk gelijk staan. De menschelijkheid, de billijkheid en het algemeen belang, vorderen dus dat aan de wenschen van Rome en zijne provinciën geheele voldoening gegeven worde, en de adressanten noemen het de taak des Keizers het Pausdom te redden door Italie te bevrijden, hetwelk alleen geschieden kan, door het hoofd der Katholieke Kerk van al die wereldsche zorgen te ontlasten welke tot met zijne verheven roeping onvereenigbare handelingen nopen. »Het is, — zoo vervolgt het adres, — voor ons eene smartelijke gedachte, dat de stad die eens de Koningin der wereld, de bakermat van zoo vele doorluchtige mannen was, en zulks doorslaande blijken harer vaderlandsliefde en deugden heeft gegeven, van de werkelijke voordeelen zou moeten verstoken blijven welke ons zouden worden

vergund. Bijaldien redenen van hooge staatkunde zulks voorschrijven, wanneer het heil van Italie zelf een zoo groot offer vordert, dan zal Uwe Majesteit de bitterheid daarvan weten te verzachten, en uw doorzigt zal een gelukkig middel weten te vinden, waardoor, terwijl Rome aan den Paus blijft, Italië aan de Romeinen blijven zal, en ons gemeenschappelijk Vaderland niet van zulke eervolle en dierbare medeburgers zal verstoken blijven." Ten slotte wordt ook nog een beroep op de overige Europesche Mogendheden gedaan.

Donderdag heeft in de straat van Gibraltar een vreesselijke storm gewoed, waardoor vele ongelukken veroorzaakt zijn. De ontscheping van het belegeringsgeschut is voltooid. De *Correspondencia* spreekt de geruchten aangaande vredesonderhandelingen met Marokko tegen, en verklaart dat onderhandelingen niet denkbaar zijn, alvorens door de vermeestering van Tetuan en Tanger volkomen voldoening van Marokko verkregen zij. Gisteren heeft *O'Donnell* aan het leger bekend gemaakt dat het tegen Tetuan zou oprukken. Men gelooft dat het onder de wallen dier stad tot een belangrijken veldslag zal gekomen zijn.

Een berigt van den 5den behelst: »De vijandelijke legerplaats bij Tetuan is in onze magt. Wij hebben eene glorierijke overwinning behaald, en een groot aantal kanonnen, tenten enz. vermeesterd. De val van Tetuan is onvermijdelijk."

De Telegraaf heeft de volgende berigten aangebragt:

Parijs, 7 *Februarij*. Het Maroccaansche leger heeft eene volslagen nederlaag geleden; 800 tenten, de kameel-artillerie en al het krijgsmaterieel zijn in handen der Spanjaarden gevallen. Tetuan heeft zich overgegeven zonder eenigen tegenstand te bieden. De Spanjaarden hebben de stad en de forten bezet.

Parijs, 7 *Februarij*. De *Moniteur* berigt dat de Koning van Sardinie, zich erkentelijk willende betoonen voor de door het Fransche leger aan de zaak der Italiaansche onafhankelijkheid bewezen diensten, 790 ridderkruisen der Orde van de H. Maurits en Lazarus, benevens 8000 medailles voor militaire dapperheid ter beschikking van het Fransche gouvernement heeft gesteld.

Niza. 7 *Februarij*. Gisteren avond is hier in den Schouwburg het Sardinische volkslied op verlangen van het publiek driemalen herhaald en met de kreten: *leve de Koning! Italie boven! Niza blijft bij Italie!* beantwoord. Daarbij is de orde niet gestoord.

Duitschland.

FRANKFORT, den 6den Februarij.

Uit Berlijn schrijft men van den 5den Februarij: »Te Weenen is van de zijde van Engeland en Frankrijk een voorstel ontvangen, daartoe strekkende dat de kwestie der aanhechting van Midden-Italie aan Sardinie aan de beslissing der bevolking zelve overgelaten worde en dat Oostenrijk het beginsel van niet-tusschenkomst erkenne. Het Weener kabinet houdt echter vast aan de te Villafranca vastgestelde voorwaarden, weigert eene stellige belofte van niet-tusschenkomst, en wil, wanneer het congres niet tot stand komt, met Frankrijk alleen onderhandelen."

Een later berigt van den 6den behelst: »Men ontvangt de bevestiging van het bovenstaande berigt en verneemt tevens dat Oostenrijk op het voorwaardelijk aanbod om Venetie in zijne magt te laten, geantwoord heeft dat het zelf Venetie zou weten te beschermen."

— In bijzondere berigten uit Weenen van 30 Januarij, door de *Preussische Zeitung* medegedeeld, wordt gewag gemaakt van een in die hoofdstad meer en meer veld winnend gerucht, volgens hetwelk de regering zich zou bezighouden met het ontwerpen eener algemeene rijks-constitutie, met eene vertegenwoordiging door rijks-stenden.

Uit Weenen wordt het volgende geschreven:

»De Keizer ontving gisteren graaf *Rechberg* en den generaal *von Benedeck* ten gehoore. Men zegt dat de in Zuidelijk Tyrol gestationneerde troepen bevel ontvangen hebben om naar Italie op te rukken, en ook van hier moeten verscheiden regimenten derwaarts op marsch gaan. De versterking der kusten heet wel voleindigd te zijn, maar laat echter nog veel te wenschen over. De vestingen Mantua, Verona, Peschiera en Legnano worden geprovianđeerd en uit alles schijnt te blijken dat, wat er ook gebeuren moge, tot het behoud van den Venetiaanschen Staat besloten is. Ten gevolge der door den Franschen ambasadeur markies *de Moustier* gedane mededeelingen, zou in de laatste dagen wel over de vraag beraadslaagd zijn, of het in het belang van den Keizerstaat wezen zou afstand van Venetië te doen, en zou eene zeer aanzienlijke som, sommigen spraken van 500 millioen francs, den minister *Rechberg* daarvoor zijn aangeboden, maar dit aanbod is van de hand gewezen. Intusschen wil men zich streng bij eene verdedigende houding bepalen en alles vermijden wat de tegenpartij zou kunnen in de hand werken.

Intusschen heerscht hier eene zeer sombere stemming. Niet alleen vele ambtenaren, maar ook talrijke fabrikanten zien de toekomst met angst te gemoet; de vele faillissementen gedurende het afgeloopen jaar, het verlies van het handelsverkeer met Lombardije, de stijgende agio en andere oorzaken werken daartoe zamen. Indien, gelijk sommigen duchten, de oorlog in het voorjaar op nieuw uitbarstte, dan zou de ellende niet te overzien zijn, en zouden ook de hervormingen, waaraan de Monarchie zoo dringend behoefte heeft, gewis weder voor langen tijd op den achtergrond geschoven worden.

De generaal *Benedeck* heeft, zegt men, bij het aanvaarden zijner betrekking als kwartiermeester-generaal van den staf, eene zeer oorlogzuchtige toespraak aan zijne onderhoorigen gehouden.

De volgende telegrammen zijn ontvangen:

Weenen, 7 *Februarij*. Volgens de *Wiener Zeitung* hebben eergisteren te Pesth eenige ongeregeldheden plaats gehad. Bij gelegenheid van een gemaskerd bal in den Hongaarschen schouwburg daar ter stede werd door een deel der aanwezigen met onstuimigheid verlangd dat de nationale Rakoczy-marsch zou worden gespeeld. De weigering daarvan had baldadigheden ten gevolge; drie werklieden van eene machine-fabriek werden in hechtenis genomen. De menigte vorderde hunne vrijlating. Door tusschenkomst van eenige militairen werd de rust, zonder dat het gebruik van wapenen noodig was, hersteld, en het bal had verder ongestoord voortgang. Uitdrukkelijk wordt gemeld dat de studenten aan dit voorval geheel vreemd zijn gebleven.

Weenen, 6 *Februarij*. Uit Rome wordt gemeld dat eene deputatie van de leerlingen der middelbare scholen zich den 31sten December ll. bij den Paus heeft vervoegd, om hem eene schriftelijke betuiging van eerbied en verknochtheid over te brengen, en dat Zijne Heiligheid op haar adres een zeer nadrukkelijk antwoord heeft gegeven, hoofdzakelijk van den volgenden inhoud:

»De tijden der geloofsvervolging zijn voor de Katholijke kerk teruggekomen, al staan hare zonen thans niet, als weleer, aan inkerkering en marteldood bloot. Voorheen was het eene vervolging van stoffelijken aard; thans worden de denkbeelden en beginselen vervolgd.

»Italie is aan de verbreiders van verderfelijke denkbeelden prijs gegeven; het is in de magt van lieden, welke van de zonde deugd maken. De aan hunne roeping getrouwe bisschoppen worden als huichelaars beschouwd, terwijl de man, welke wegens redenen van politieken aard moorden pleegt, met eer overstelpt en als vergood wordt.

»Doch de kerk zal deze vervolging doorstaan zonder te weifelen of te bezwijken, terwijl zij gereed is om zich voor de voeten van *Jezus* neder te werpen en van hem vergiffenis voor hare vervolgers af te smeken."

De generaal *de Goyon*, de bevelhebber van het Fransche garnizoen, was bij de ontvangst der deputatie tegenwoordig. Door zijne aanwezigheid werd de indruk van 's Pausen antwoord nog verhoogd.

Engeland.

LONDEN, den 5den Februarij.

Naar alhier beweerd wordt, zou lord *Cowley* voor eenige dagen aan het Fransche gouvernement een plan tot regeling der Italiaansche aangelegenheden voorgesteld hebben, hetwelk op het volgende nederkomt: 1°. Geen vreemde tusschenkomst in Italie dulden; 2°. Venetie blijft buiten alle onderhandelingen over verandering van grondgebied en verblijft aan Oostenrijk; 3°. Midden-Italie beschikt bij wijze van stemming over zijn eigen lot, en in geval de vereeniging met Piemont mogt worden aangenomen, wordt Sardinie tot de inlijving gemagtigd. 4°. Alvorens daaromtrent beslist is, onthoudt Sardinie zich van al wat invloed zou kunnen uitoefenen ten gunste van de aanhechting. 5°. De Fransche troepen worden uit Rome en het overige Italie teruggetrokken. Naar verder beweerd wordt, zou de heer *Thouvenel* op dit voorstel geantwoord hebben, dat de Keizer de denkwijze van Oostenrijk daaromtrent wenschte te kennen, dat het aan die mogendheid is medegedeeld en dat haar antwoord spoedig werd te gemoet gezien.

— De *Morning Post* verzekert op nieuw dat Engeland en Frankrijk overeengekomen zijn, geene vreemde tusschenkomst in Italie te dulden, dan wanneer al de groote mogendheden daartoe hare toestemming hadden gegeven. Ten aanzien van de wijze van stemming over de quaestie der aanhechting, welke in de Midden-Italiaansche staten gevolgd zou worden, had verschil van gevoelen bestaan. Frankrijk had echter van zijn voorstel, om het vraagstuk door het algemeene stemregt te doen beslissen, afgezien, en dus zou de beslissing waarschijnlijk aan de tegenwoordige kiesvergaderingen worden overgelaten.

— Naar de opgaven van den Milaanschen berigtgever der Londensche *Times* is de vereenigde krijgsmagt van Midden-Italie thans nagenoeg zestig duizend man sterk, waaronder ruim tien duizend vrijwilligers uit het Venetiaansche, en bedraagt het aantal Duitschers, welke voor het Pauselijke leger aangeworven en bij hetzelve aangekomen zijn, hoogstens twee duizend.

Nederlanden.

BREDA, den 8sten Februarij.

De Eerste Kamer heeft in hare zitting van ll. Zaturdag de beraadslagingen over de spoorwegontwerpen voortgezet.

De eerste spreker, de heer *Fransen van der Putte* stelde de vraag, wat in de aanhangige kwestie waarheid was. Met het oog op dat onderzoek splitste hij zijne rede in drie deelen: 1. Ten aanzien van de behoefte tot uitbreiding van het bestaande spoorwegen in Nederland? 2. Zoo de uitbreiding noodig is, beantwoorden dan de voorgestelde lijnen aan het doel? en 3. Wat is er van de geldelijke offers, of liever gaat de ondersteuning van die lijnen onze financiële krachten niet te boven? De slotsom van de rede des sprekers is, dat hij met volle gerustheid zijne stem *vóór* het ontwerp zal uitbrengen.

De heer *van Beeck Vollenhoven* gewaagde van de verdeeldheid, door dit wetsontwerp ontstaan. Onder de bezwaren, welke hij daartegen heeft, noemt hij in de eerste plaats het niet opvolgen van het grondwettig voorschrift. Ook uit een financieel oogpunt bestreed hij de voordragt.

De heer *van Meeuwen* had vele bezwaren en behoudt zich zijne stem voor, daar deze zal afhangen van de inlichtingen der Regering. Spreker

acht de belangen der hoofdstad van Noordbrabant voorbij gezien, de lijn Nijmegen naar Venlo onnoodig, voor de brug over het Hollandsche Diep wenscht hij vlotten, terwijl bovendien financiële bezwaren bij hem wegen.

De heer *Borski* bestreed het ontwerp, hoofdzakelijk op dezelfde gronden als door zijne medeafgevaardigden uit de hoofdstad zijn aangevoerd.

De heer *Taets van Amerongen* bestreed de voordragt, en wel wat aangaat de financiële lasten; de uitsluiting van Utrecht; de rivierovergangen, enz. Van verwerping vreest hij geen uitstel, maar hij ziet er juist een middel in, om tot een beter en goedkooper spoorwegplan te geraken.

De heer *Rijsterborgh* betoogde 1°. dat staatsspoorwegen verkieslijker waren dan de geconcessioneerde, gelijk de tegenwoordige; 2°. dat de voorgestelde overbruggingen wel tot stand konden komen, zonder al te groote gevaren daarvan te vreezen, doch dat men zich niet mogt voorspiegelen, die voor de daarvoor geraamde sommen te erlangen, waaromtrent de spreker in uitvoerige technische berekeningen trad; 3°. dat de rigting van de voorgestelde lijnen niet in allen deele aan zijne wenschen voldeed. Aan het einde zijner rede geeft hij de hoop te kennen, dat de regering alsnog gevolg zal geven aan zijne bedenkingen, en het is in dien zin, dat hij zal stemmen voor de wet.

De heeren *van Heeckeren van Wassenaer* en *van der Lek de Clercq* verdedigden de voordragt. De eerste uit een algemeen oogpunt van wenschelijkheid van den aanleg van spoorwegen; de tweede uit dat van handelverkeer, daarbij tevens het grondwettig bezwaar betrekkelijk het niet-hooren van den Raad van State bestrijdende.

— In de zitting van Maandag heeft de heer *Cremers* zich voor de wet verklaard. Het was, zeide hij, onmogelijk allen te bevredigen; het grondwettig bezwaar bestond niet, tenzij men aan de letter bleef hangen; wat het financiële punt betrof, meende de spreker dat de subsidie niet te zwaar was voor onze krachten.

De heer *van Andringa de Kempenaer* bestreed de voordragt, in de allereerste plaats wegens de gevaren, aan de overbruggingen verbonden; 2°. wegens de rigting der lijnen zoowel in het zuiden als in het noorden des Rijks, en 3°. wegens de geldelijke offers, die gevraagd worden, waarbij spreker bovenal het stelsel van renteguarantie bestreed. Ten slotte vroeg de spreker of het ministerie *homogeen* was betrekkelijk de voorgedragen wet.

De heer *Huydecoper van Maarsseveen* verklaarde zich mede tegen het wetsvoorstel, op grond dot de geprojecteerde lijnen niet zullen beantwoorden aan het hoofddoel dat hij zich van spoorwegen voorstelt, en dat de lasten te groot zijn, die op de schatkist zullen gelegd worden.

De heer *van Rijckevorsel* schetste de noodzakelijkheid van den aanleg der Zuiderlijn over het Hollandsche Diep, maar betreurde de toevoeging van lijnen die niet volstrekt noodzakelijk waren.

Het financiële bezwaar achtte hij groot; en dit zou dan ook bij het uitbrengen zijner stem van overwegenden invloed zijn.

De heer *Sassen* ontkende het grondwettig bezwaar, betrekkelijk het niet hooren van den Raad van State; hij betoogde de onmisbaarheid der spoorwegen en der twee rivierovergangen.

— In de zitting van gisteren heeft de heer *van Eysinga* zich tegen de voordragt verklaard, omdat daarbij aan het algemeen belang, aan de billijkheid en de regtvaardigheid werd te kort gedaan. — De heer *Vos van Steenwijk* vond de voorgestelde lijnen voldoende om aan alle billijke eischen te voldoen en achtte de financiële bezwaren niet overwegend. De heer *van Royen* zou met volle overtuiging voor de wet stemmen. Nog spraken ten tweeden male de heeren *Rijsterborgh* en *van der Lek de Clercq*; de heeren *de Kempenaer*, *van Rhemen van Rhemenshuizen* en *van Rijckevorsel*.

Niemand meer het woord vragende, was dit aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, op wiens verzoek de zitting tot heden verdaagd werd.

— Men wil dat tegen den aanstaanden verjaardag des Konings bij het wapen der infanterie een aantal benoemingen zal plaats hebben van kapiteins en 1ste luitenants.

— Uit 's Hage wordt van den 3. Februarij geschreven: Naar men verneemt, is door Z. M. de tegenwoordige organisatie van het wapen der kavallerie in zooverre gewijzigd, dat de brigades bij dat wapen zullen vervallen en het alzoo met twee generaals zal worden verminderd, alsmede, dat bij ieder der vijf regementen kavallerie het getal hoofdofficieren met één (een majoor) zal worden verkleind. — Naar men verzekert, zou dientengevolge reeds door den luit.-generaal inspecteur van dit wapen, eene aanvrage voor pensioen zijn ingediend.

— Naar men verneemt is de ligting voor het gewoon en buitengewoon contingent van het jaar 1860 door Z. M. bepaald op 10188 manschappen.

— Z. M. heeft, op voordragt van de Ministers van Marine en Koloniën, de traktementen der in Oost-Indië dienende officieren van de onderscheidene korpsen der zeemagt verhoogd en wel, die der hoofdofficieren met *f* 600 's jaars en die van de mindere officieren en adelborsten en daarmede gelijk gestelde rangen met *f* 300 's jaars.

— Naar men verneemt zijn door den minister van oorlog de volgende hoofd- en verdere officieren van garnizoen verwisseld. Naar Venlo, de 1ste luit.-ingenieur te Willemstad A. S. van der Loeff, van het korps; naar Maastricht, de majoor-ingenieur te Neuzen P. E. H. Mascheck, van het korps; van den Briele naar 's Bosch, de majoor jhr. B. de Jong van Beek en Donk, van het korps; van Deventer naar Bergen-op-Zoom, de kap. J. E. H. B. baron [illegible], van het korps; van Zutphen naar Gorinchem, de kap. jhr. J. F. van Thije Hannes, van het korps; van Delfzijl naar Geertruidenberg, de kap. E. A. del Campo, genaamd Camp, van het korps; van Utrecht naar Dordrecht, de 1ste luit.-ingenieur J. F. van Hanswijk, van het korps; van Naarden naar Maastricht, de 1ste luit.-ingenieur J. H. A. Cromhout, van het korps; van Amsterdam naar Delfzijl, de 1ste luit.-ingenieur H. Piccardt, van het korps; van Gorinchem naar 's Bosch, de 2de luit.-ingenieur F. Ermerins, van het korps; naar Naarden, de 1ste luit. J. E. N. baron Schimmelpenninck van der Oije, dienstdoende bij het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs; naar Gorinchem, de 2de luit. J. J. H. Gijsberti Hodenpijl, dienstdoende bij het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs; van Breda naar Amsterdam, de majoor-ingenieur J. A. Feith, van het korps; van Breskens naar Deventer, de kap.-ingenieur C. P. del Campo, genaamd Camp; van het korps; van Dordrecht naar Venlo, de kap.-ingenieur A. Canneman, van het korps; van Venlo naar den Brielle, de kap.-ingenieur D. G. Andrea, van het korps, van Geertruidenberg naar Breda, de kap.-ingenieur S. M. Mossel, van het korps; van Maastricht naar Woudrichem, de kap.-ingenieur W. Reinalda, van het korps, van Woudrichem en Loevestein naar Zutphen, de kap.-ingenieur L. J. Nilant Bodhier, van het korps; van Breda naar Breskens, de kap.-ingenieur F. P. Klijnsma, van het korps; van Vlissingen naar Breda, de 1ste luit.-ingenieur J. F. H. Boonacker, van het korps.

— Dezer dagen heeft de minister van financiën de volgende resolutiën genomen: vooreerst, dat in het vervolg de stellen coupons van al de verschillende fondsen op vertoon van den talon ook vóór den vervaltijd van den laatsten coupon bij den administrateur van 's rijks schatkist en bij zijne agenten kunnen verkregen worden, en dat alle op naam staande metallieke obligatiën kunnen overgebragt worden.

— De H. Raad heeft eene belangrijke uitspraak gedaan in tiendzaken. Op de pleidooijen van mr. *Delprat*, tegen die van de heeren *Faber van Riemsdijk* en *Metman*, is, namelijk, beslist, dat de Novale tienden, in Nederland, *niet* zijn afgeschaft, en, bij de wet van 26 Aug. 1822, aan den koning zijn overgedragen; zóó als dit laatste, trouwens, reeds bij vroegere arresten was uitgemaakt.

— Bij Koninklijk besluit van 5 Februarij 1860, n°. 42, is:

1°. met het einde der maand Julij aanstaande opgeheven de Rijkskweekschool van onderwijzers te Haarlem en tegen dat tijdstip den heer *G. H. Geerligs*, tijdelijk directeur van en onderwijzer bij die inrigting, op zijn verzoek, verleend een eervol ontslag uit zijne betrekking bij de kweekschool, onder dankbetuiging voor de goede diensten door hem als zoodanig bewezen;

2°. bepaald, dat er drie Rijkskweekscholen van onderwijzers zullen worden opgerigt, te vestigen te 's Hertogenbosch, Haarlem en Groningen;

3°. tot directeur der kweekschool te 's Hertogenbosch, benoemd de heer *F. B. Trosee*, doctor in de letteren, rector van het gymnasium te Boxmeer en schoolopziener in het 5de district van Noordbrabant; tot directeur der kweekschool te Haarlem, de heer *A. L. Gastmann*, doctor in de letteren en schoolopziener in het 7de district van Zuidholland; tot directeur der kweekschool te Groningen, de heer *B. Brugsma*, schoolopziener in het 5de district van Groningen.

— Gedurende de maand Januarij jl. zijn te Harderwijk aangekomen en geneeskundig onderzocht, om dienst naar de Indië te nemen, 314 man, waarvan 288 man reeds gekleed zijn.

— De Minister van Oorlog heeft de verschillende autoriteiten des legers gemagtigd om, bij gelegenheid van den aanstaanden verjaardag des Konings, die militairen, welke in de verschillende vakken van onderwijs hebben uitgemunt, belooningen toe te kennen, terwijl in alle garnizoenen een militair assaut zal plaats hebben.

— Men leest in de *Middelburgsche Courant* het volgende:

»Er zullen eerstdaags groote veranderingen in de wijze van aanneming van manschappen voor de marine plaats hebben, welke een gevoeligen slag zullen toebrengen aan de aanbrengers, alsmede aan diegenen, die de maandbrieven en schuldbekentenissen der pas aangenomen schepelingen met ongehoorde woekerwinst kochten, en voorts ook aan de slaapbazen of volkhouders.

De minister is namelijk van plan de maandbrieven, welke den schepeling verstrekt worden om de schuld te voldoen, door hem gedurende den tijd dien hij aan wal doorbrengt, bij zijn slaapbaas gemaakt, te doen vervallen.

Deze maandbrief, welke naar evenredigheid der kwaliteiten eene meer of minder aanzienlijke som bedraagt en eerst een jaar na de uitgifte door het departement wordt ingewisseld, wordt natuurlijk niet dan met groot verlies voor den schepeling in betaling aangenomen, en gaf aanleiding tot de grootste knoeijerijen.

De schuldbekentenis (bijna hetzelfde als de maandbrief) wenscht de minister te behouden, vooral voor die kwaliteiten waarin men zich zelf moet uitrusten, maar dezelfde waarde te geven als den wissel, namelijk betaalbaar op 30 dagen zigt, waardoor ze op alle soliede kantoren zal worden gedisconteerd, en de schepelingen voor eene geringe korting, de som waarvoor zij de schuldbekentenis hebben geteekend, zullen ontvangen, in plaats van op de *f* 100, *f* 25 of *f* 30 te moeten verliezen, hetgeen thans plaats vindt. Nog zou de premie met het aanbrenggeld verhoogd worden, voor diegenen, welke zich-zelven aanbrengen, waardoor men hen uit de handen der aanbrengers wenscht te houden.

— In de *Bossche Prov. Courant* leest men:

»Als een zeldzaamheid, wordt ons medegedeeld, dat in [illegible] zich iemand bevindt van een hoog adellijk geslacht afkomstig, die vier jaren page was bij Z. D. H. Prins *Willem* V, en wel van de jaren 1790

tot Januarij 1795, in dien tijd bijwoonde, de huwelijksfeesten van Z. M. Koning *Willem I*, en ook de doopplegtigheid van Z. M. Koning *Willem II.* Al zijne kameraden, die met hem destijds, page waren, zijn reeds voor lang ten grave gedaald, zoodat hij naar alle waarschijnlijkheid de eenige overgeblevene is, van hen die in dienst van Z. D. H. Prins *Willem V* zijn geweest.

— Uit Oosterhout wordt gemeld: De handel in vee was in de afgeloopen maand in deze streken algemeen levendig, en op de Belgische markten vertoonde zich veel kooplust. De kalfdragende koeijen zijn tegen hooge prijzen zeer gezocht en daarvoor wordt van *f* 170 tot *f* 230 besteed. Sedert 1 Januarij jl. bedroeg het getal der door deze stad doorgevoerde runderen, met bestemming naar Belgie 351.

— Te Eindhoven brak den 2den dezer een hevigen brand uit in de bouwhoeve bewoond door *W. van de Water*, gelegen te Stratum nabij de Burg. Niettegenstaande de spoedig aangebragte hulp zijn het huis, de stal en de schuur, met een aanzienlijken voorraad van granen, een paard en eene koe eene prooi der vlammen geworden. De oorzaak van den brand wordt aan onvoorzigtigheid toegeschreven.

— Uit Gorinchem schrijft men van den 3den dezer:

»In den avond van 30 Januarij wilde zekere *L. de G.*, te Almkerk woonachtig, na een meisje uit die gemeente, waaraan hij kennis had, te huis gebragt te hebben, naar zijne woning terugkeeren, toen hij, nabij de Verlaatsche sluis, door iemand werd aangevallen, die hem met een mes verscheidene sneden aan rug en hals toebragt, welke door den heelmeester als zeer gevaarlijk geoordeeld worden. Van dit geval is terstond behoorlijk aangifte gedaan en gisteren moet iemand, die men vermeent de dader te wezen, in handen van het geregt zijn gekomen. Wat tot deze wreede daad aanleiding gegeven heeft, is niet met zekerheid bekend."

— Uit Groningen meldt men van 5 Februarij: Men klaagt wel eens over slecht bezochte concerten; een fraai voorbeeld in dit opzigt leverde Groningen, dezer dagen op. Op een concert van den bariton *Guglielmi* kwamen 9 personen op; de zanger had 20 vrijkaartjes uitgegeven, waarvan slechts 4 liefhebbers van de beleefde uitnoodiging gebruik maakten.

— Uit Ommen schrijft men van den 5den dezer:

« Dezer dagen arriveerde alhier een zeker welgekleed persoon, die voorgaf doctor *Aschendorf* van Gildehaus te zijn. Het gelukte hem onder dien naam bij een ingezetenen dezer gemeente twee drankjes voor een zieke te verkoopen voor het aanzienlijk bedrag van *f* 11,50. Bij ontdekking dezer opligting was de dader, genaamd *A. Polak*, reeds vertrokken, doch is het aan de ijverige poging van den brigadier der Rijks veldwacht alhier *H. W. Bodewitz*, gelukt hem in de gemeente Avereest te achterhalen en te arresteren. Men verneemt dat er nog meer opligterijen door dien persoon zijn gepleegd, waarnaar door de politie onderzoek in het werk gesteld wordt.

Met genoegen vinden wij in het Antwerpsche blad *le Précurseur* een feuilleton gewijd aan het verdienstelijk werk van den heer *W. J. Hofdijk*, getiteld *Ons voorgeslacht*, uitgave van den heer *A. C. Kruseman* te Haarlem. Vleijend voor ons volk en onze letterkundigen is de lofspraak dat onze dichters en geleerden zich onderscheiden door het streven om, onder schoone en bloeijnde vormen, kennis en ontwikkeling bij het volk aan te kweeken. Zeer gepast en verdiend is de hulde, die verder aan den heer *Hofdijk* voor zijne kolossale onderneming wordt gebragt en het getuigt voor een juiste waardering van de eigenaardige verdiensten daarvan, dat het Belgische blad als proeve een paar episoden uit de geschiedenis van de eerste bewoners dezer streken mededeelt, waarin de bezielde stijl en de hoogst dramatische voorstelling van den schrijver zeer gelukkig uitkomt. Juist de omstandigheid, dat men in den vreemde ook niet blind blijkt te zijn voor de gebreken van het werk — hier en daar gezwollenheid van stijl en overlading van detail — geeft aan den ruimschoots toegezwaaiden lof te hoogere waarde. Ook aan de platen wordt regt gedaan. Wij wenschen den wakkeren schrijver en uitgever geluk met deze apréciatie van hun streven in het buitenland.

Aan het volgend ingezonden stuk, onderteekend door *Eenige voorname bezoekers van den Schouwburg*, verleenen wij, daar ook wij met den gegeven lof instemmen, gaarne, alhoewel eenigzins gewijzigd, eene plaats.

»Mogten wij meermalen op het gebied van het schoone en nuttige tooneelspel, tot aangenaam tijdverdrijf, iets voortreffelijks, boeijends en liefelijks, schoons op ons tooneel aanschouwen, zoo verdienen de beide gegeven voorstellingen door het personeel van jeugdige tooneelspelers van 's Gravenhage, onder de leiding van den heer *H. C. Verwoert*, daaronder gewis eene voorname plaats. Hadden we, door de berigten van elders, reeds veel verwachting van deze jeugdige artisten van den ouderdom van elf tot veertien jaren, deze verwachting werd bij de voorstelling ll. Zaturdag en gisteren nog zeer overtroffen. De ruime zaal was letterlijk gevuld, en allen die er tegenwoordig waren genoten een avond vol kunstgenot en gaven door menigvuldige toejuichingen de onmiskenbare blijken daarvan. — Het is ons oogmerk niet in bijzonderheden te treden, doch dit moet gezegd worden, dat de verdienstelijke Directeur, de heer *Verwoert*, voor zijne onvermoeide pogingen, allen lof toekomt, en de schoone vorderingen zijner kweekelingen hem daarvoor reeds eene ruime belooning moeten zijn."

KANTONGEREGT.

Op 28 Januarij 1860 heeft den heer Kantonregter te *Breda* veroordeeld:

Twee personen wegens het doen van pogingen, om wild te bemagtigen door middel van een wildstrik, ieder tot eene boete van *f* 20 of 7 dagen gevangenisstraf.

Drie personen wegens enkelen diefstal van niet gehakt hout, tot gevangenisstraf van 6 ad 8 dagen.

Één persoon wegens het als conducteur eener diligence daarin plaatsen van meer volwassen reizigers dan de nummers der zitplaatsen aanwijzen, tot eene boete van *f* 10.

Één persoon wegens het door de gemeente Breda vervoeren van drek tusschen 15 September en 1 Mei des avonds vóór half elf ure, tot eene boete van *f* 5 of 1 dag gevangenisstraf.

SPAARBANK TE BREDA.

De zittingen der Spaarbank zullen voortaan gehouden worden: elken *tweeden* en *vierden Woensdag* van iedere maand, des namiddags van *vier* tot *vijf* ure op het Stadhuis.

SPOORWEG ANTWERPEN-ROTTERDAM.

Vertrek van Rotterdam 10 u. 15 m.; 3 u.

» » Dordrecht naar Rotterdam 10 u. 40 m.; 3 u. 20 m.

» » Breda naar Antwerpen en Rotterdam 6 u. 50 m.; 12 u. 35 m.; 5 u. 20 m. (het laatste alleen naar Antwerpen en Moerdijk).

» » Antwerpen naar Breda en Rotterdam 7 u. 45 m.; 12 u. 20 m.; 6 u. 25 m. (het laatste alleen naar Breda en Moerdijk).

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

Van den 7. Februarij 1860.

Het Nederl. Mudde Tarwe Nieuwe	van	*f* 6,60	tot	*f* 8,50.
Het dito dito Oude witte Tarwe	»	» 9,50	»	» 10,20.
Het dito dito Rogge Nieuwe	»	» 6,30	»	» 7,00.
Het dito dito Rogge Oude	»	» 6,50	»	» 7,10.
Het dito dito Boekweit Oude	»	» 0,00	»	» 0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	»	» 6,15	»	» 6,30.
Een dito pond Boter	»	» 0,94	»	» 0,96.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	»	» 2,70	»	» 3,25.
Het 1000 Eiken Telhout	»	» 4,10	»	» 4,25.
Het 1000 Doof Hout				» 2,75.
De kar Spaanders				» 4,10.
De » Struiken				» 3,50.
De 100 Mutsaards	van	*f* 3,50	tot	» 4,00.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (7 *Februarij*) was de fondsnotering: Ned. $2^1/_2$ pCt. $64^1/_2$, $^9/_{16}$; 3 pCt. $75^1/_2$, $^5/_8$; 4 pCt. $98^1/_8$, $^3/_{16}$; Rusland $104^1/_4$, $^3/_8$; dito 1828—29 $102^1/_4$; 4 pCt. $79^1/_2$, $^1/_4$; 5 pCt. 1854 89; dito 1855 $99^1/_{16}$, $^1/_8$; Spanje $1^3/_4$ pCt. $33^1/_4$, $33^3/_8$, $^5/_8$; 3 pCt. Binnenl. 43, 44, $43^1/_2$; Portugezen 3 pCt. te Londen $43^1/_2$; Oostenr. Metall. 5 pCt. $45^3/_4$, $46^1/_2$; Zilver Nat. 5 pCt. $52^3/_8$, $53^1/_8$, 53; Zilver 1849—54 67, $^1/_2$; Id. $2^1/_2$ pCt. $25^1/_2$.

Advertentiën.

Brabender's verbeterde Alizarin-Inkt

is volkomen vrij van zuren, zoodat de Stalen Pennen er niet door worden aangedaan; ze vloeit gemakkelijk uit de Pen, is bij den aanvang niet zoo bleek als andere Inktsoorten, en verandert zeer spoedig in het schoonste zwart. Ze verdikt niet, noch in de Pen, noch in den Inktkoker, en beschimmelt nooit.

Ondanks hare vloeibaarheid is deze Alizarin-Inkt tevens voor Copiëer-Inkt uitmuntend geschikt.

Prijs 60, 40, 30 en 20 cents het glazen tonnetje.

Roode en blaauwe Inkt

brillant van kleur en goed vloeibaar, het fleschje 20 cents.

J. ALEXANDERS

RESERVOIR-PEN

is de gemakkelijkste en aangenaamste Pen voor allen, die eene ligte en loopende hand schrijven.

Het $^1/_4$ gros-doosje 75 cents.

Ook geven wij hiermede kennis, dat de zoo gezochte GILLOTT'S CORRESPONDENTIE-PENNEN N°. 382 of Driegaatjespen, verder N°. 417, en N°. 0118, in $^1/_4$ grosdoosjes gepakt, weder voorhanden zijn.

Amsterdam, Verkoophuis.	Leur, L. van den Berg.
Breda, Henri Sprengers.	Oosterhout, Gebr. Driessen.
» M. Janssen, Soomers.	Rozendaal, M. D. v. Leeuwen.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Steenbergen, W. v. d. Kar.
» P. F. Appelboom, Apoth.	Tilburg, C. H. Domhoff.
Eindhoven, A. Beguin.	Tholen, T. J. Maas.
Helmond, A. H. Martin.	Waalwijk, F. v. d. Klokken.
's Hertogenbosch, F. L. Welsch.	

En in de andere Steden in de bekende Dépôts.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.